

ShantyNederland Nieuwsbrief





van de voorzitter



Het bijhouden en invullen van de gespeelde werken. Wij zien dat een groot aantal koren inloggen op de ShantyNederland database, en daar netjes de leden aantallen bijhouden.

Toch zouden wij graag willen zien, dat de opgave's van de uitgevoerde nummers bij optredens wat regelmatig worden doorgegeven, dit lijkt veel werk, maar is uiteindelijk bijzonder tijdbesparend.

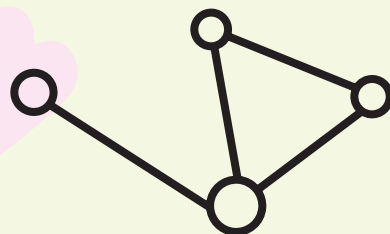
Ook zal er een wat meer dwingend karakter aan het eind van het jaar door het bestuur worden toegepast! Uw kunt inloggen met het emailadres van de secretaris, of op eigen verzoek een alternatief email-adres.

Mocht U niet kunnen inloggen stuurt u dan even een mailtje naar info@shantynederland, met het verzoek uw wachtwoord te wijzigen.

Vermeld dan goed uw koornaam, inlog email adres, dan sturen wij u binnen 3 dagen een nieuwe inlogcode.

Tevens hebben wij veel problemen gehad met ons ledenprogramma van E- boekhouden, wij hadden van de verzonden factuur een cc mail direct naar onze secretaris en penningmeester doorgestuurd. Echter met 300 aangesloten koren en 2 alternatieve email forwardings overschreden wij het maximale aantal verzendingen en werden de mails als spam aangemerkt. En deze werden niet naar ShantyNederland als onbestelbaar teruggekoppeld. Eind volgende week zullen wij een telefonische ronden in verband met de openstaande facturen van de koren gaan maken.

Bert Hobo



KUNNEN SOMMIGE SHANTIES NOG WEL ?????

Het bestuur van ShantyNederland wordt nog al eens benaderd met de vraag of sommige shanties nog wel gezongen kunnen worden.

Nu leven we momenteel in een "woke" maatschappij en wordt het haast gewoon elkaar op alle terreinen en over alle onderwerpen de maat te nemen.

Woke staat voor '**wakker**' zijn: alert op misstanden en problemen in de maatschappij, en het voorkomen van het kwetsen van anderen (bijvoorbeeld door discriminatie of uitsluiting).

Letterlijk is woke de verleden tijd van het Engelse 'to wake up' (wakker worden of wakker maken).

Als wij sommige shanties zingen, kwetsen we daarmee dan andere mensen?

Die mogelijkheid is natuurlijk altijd aanwezig. Misschien belangrijk om bij dit soort (discutabele) songs het publiek te vertellen over het ontstaan hiervan en de plaatsing in de tijd.

Wij (SN) denken dat veel shanties ook gezien moeten worden in het tijdbeeld en de omstandigheden waarin deze gemaakt zijn.

Natuurlijk gaan veel shanties over de gedachte spinsels van de zeeman in die tijd en speelde de drank en vrouwen daarin een belangrijke rol.

In veel nummers worden de vrouwen op alle manieren bezongen, vaak ook in symbolische zin.

Denk aan de shanty " Rattcliff Highway " waarin de vrouw bezongen wordt als was ze een schip en waarbij al haar eigenschappen en lichamelijke kenmerken symbolisch benoemd werden, zoals: "she was round at the counter and bluff at the bow".

Ze bezongen en benoemden hiermee een schip, maar bedoelden natuurlijk de vrouwelijke vormen.

Zo is er ook een shanty: "Up She Goes". Dit nummer is ook wel bekend geworden onder de titel "Baltimore" of "We'll go to sea no more".

Het werd veel gezongen in de Britse en Amerikaanse havenkroegen, zeker gezien de inhoud van het nummer. Oorspronkelijk was het dan ook een zogenaamd wal- of kroegenliedje.

Later echter werd het door Deense en Duitse zeelui als een prachtig lied gevonden en werd het meegenomen aan boord en als shanty gebruikt.

In de tekst hoort U op welke plaatsen een dame zoal gekust kan worden en U zult begrijpen dat de zeelui daar de nodige eigen teksten op maakten, maar de meest bekende teksten zijn in omgekeerde volgorde en begon het zingen, over de lichaamsdelen vanaf de tenen verder naar boven. Het werd dus rond 1800 een verkenning vanaf de tenen langs de hele anatomie van de dame in kwestie. Kan dit kwetsend zijn???

Laat ik nog een paar titels noemen, van nummers waar wij (SN) op zijn aangesproken :

"Leve De VOC", is dit een verheerlijking van de VOC en haar praktijken of een parodie.

Als je in de tekst zingt: "pest en pleuris, diarree gaan gezellig mee" is dit dan een verheerlijking of een parodie?

"Bolle Dries" . Daarin wordt gezongen dat de kapitein een "baboe" oppikte. Is dit kwetsend bedoeld, of kan het kwetsend worden opgevat. Dat zijn twee grote verschillen. Waar gaat het over en ik vond er het volgende over : "Ze noemen me baboe" Het is een woord van de Belanda's (Hollanders) voor een Inheems Indisch kamermeisje uit de tijd van de kolonisatie in Nederlands-Indië".

Sandra Beerends, een regisseur van een documentaire hierover schreef in de JAVA POST, dat ze het woord voor het eerst van haar Indonesische moeder hoorde, die vol liefde vertelde hoe haar baboe de hele dag met haar bezig was, haar waste, poederde en eten gaf. "Pas toen ik research ging doen in Indonesië begreep ik (schrijft Sandra Beerends) dat het voor sommigen associaties oproept met een koloniale tijd".

Maar voor haar (Sandra Beerends) was het juist een ode aan een vrouw die onvoorwaardelijk liefde heeft gegeven aan kinderen.

"Baboe" was dus geen scheldwoord en was ook geen slavin. Het woord geeft een functie aan, zoals bv. djongos, mandur, sopir of kokkie.

Kan dit kwetsend zijn???

Hier in Nederland is het vaak hetzelfde, ook wij mogen niet meer praten over "de werkster", dat is al veranderd naar "interieur verzorgster" en wordt nu al benoemd als "facilitair medewerker". Is de naam "werkster" nog kwetsend?

Als we verder teruggaan in de tijd werd er in de Middeleeuwen ook gezongen over: "een Nachtegaaltje die neerdaalde in den hof" en ook hier werd in symbolische termen de geslachtsgemeenschap mee bezongen. Was en is dit nog gepast???

Maar.. heb je ooit wel eens goed naar de teksten gekeken van kinderliedjes?

Want niet alle kinderliedjes zijn even onschuldig... Sommige teksten zijn op z'n minst een tikkeltje dubieus, maar worden al tientallen jaren door kindermondjes gezongen. Als je verder kijkt op Internet kom je van veel gezongen kinderliedjes een andere betekenis tegen, zoals bijvoorbeeld bij:

- Daar was laatst een meisje loos
- Altijd is Kortjakje ziek
- Elsje Fiederelsje
- o.a. meer dan 12 kinderliedjes door K3 gezongen
- etc. etc.



Is er dan na de Middeleeuwen en de gezongen shanties op de zeilende vrachtschepen en onze huidige tijd niets veranderd.

Ja we zijn in een tijd aangekomen dat mensen en landen nu excuses aanbieden voor behandelingen en misstanden in het verleden, zoals het alledaagse thema van discriminatie.

Dat bestaat in vele soorten en maten, van gênant, vrouw-onvriendelijk, via weezinwekkend tot misdadig. In ernstige gevallen loopt dit thema over in categorieën als racisme en misdaden tegen de menselijkheid.

Tegenwoordig staan er ook de minder levensbedreigende vormen van discriminatie op het excuuslijstje.

Steeds vaker krijgen minderheden of anderszins 'anderen' te horen dat de manier waarop ze zijn behandeld onjuist is (geweest).

De verkeerde benadering en houding tegenover vrouwen en wat nu veel speelt in de samenleving het 'etnisch profileren'.

Vele excuses in deze categorie betreffen seksualiteit (de Canadese premier tot de lhbtq-gemeenschap, de paus in 2016 over homoseksualiteit). Ergens in deze categorie valt ook seksueel misbruik, onder meer dat van kinderen.

Tot slot zijn er excuses die inhoudelijk wel onder een van deze thema's vallen, maar daarop niet meteen betrekking hebben omdat ze afzonderlijke gebeurtenissen van onrecht betreffen.

Om een aantal recente te noemen: genoemde weigering door de Canadezen om een vluchtelingenschap toe te laten; de inval van Irak (excuses door Tony Blair in 2016); het bombardement op een ziekenhuis van Artsen zonder Grenzen in Afghanistan (Barack Obama, eveneens 2016). Op de website van het Institute for the Study of Human Rights van Columbia University staan meer dan zevenhonderd excuses in deze categorie.

Ja, we zijn ons meer bewust geworden van de gevoelens van onze medemensen en van onze houding tegenover vrouwen en om te leven in een inclusieve maatschappij.

Ook wij van ShantyNederland beseffen dat we, als mensen levend in Nederland, hierin een verantwoordelijkheid hebben.

In de door mij genoemde voorbeelden van onze shanties is het aan een ieder persoonlijk of als shanty groep om te beoordelen in hoeverre dit in dit tijdsbeeld kan en past en wat er met de tekst en inhoud van de song bedoeld wordt.

Is het bewust kwetsend of was het in dat tijdbeeld.??

Besef dat excuses van alle tijden zijn en dat het zeker niet ondenkbaar is, dat onze achter-achter- achter kleinkinderen over 150 jaar excuses aan moeten bieden aan de behandeling, betalingen en huisvesting van onze arbeidsmigranten die hier nu werken in de kassen en de bouw.

Je keuken bewust voor veel te weinig geld door een Oost-Europese arbeidsmigrant laten opknappen, zou over 150 jaar ook gezien kunnen worden als uitbuiting en een vorm van slavernij.

De reden waarom ik dit schrijf is, laten we stoppen met de "woke" cultuur door te voeren in de shantywereld en elkaar als koren en mensen de "maat" te nemen, wat we wel of niet kunnen zingen.

Kijk in je eigen koor, je omgeving, de locaties en de mensen waar je voor optreed of er mensen zijn die zich gekwetst kunnen voelen door jullie repertoire.

Pas daar je repertoire op aan als jullie dat nodig vinden.

ShantyNederland vindt dat we elkaar niet mogen en moeten kwetsen, maar gaan geen waardeoordeel uitspreken over het shanty repertoire.

Laten we iedereen, ook elkaar in de shantywereld, met respect blijven behandelen.

Kees Driesprong

ShantyNederland)

Nieuwe leden werven !!!!

In deze tijd van Corona en de voor ons liggende "vrijere" doorstart periode, komen bij ons bestuur veel vragen binnen hoe om te gaan met de afname van het ledenaantal van diverse koren.

Wat is er aan de hand? Wat zijn de oorzaken van afname van het ledenaantal? Is het de tanende belangstelling, hebben leden een andere invulling gegeven aan de tijd die ze eerder, voor corona, aan het koor hebben besteed, is het de veroudering van de leden, is het een trend in de samenleving of is het een maatschappelijk probleem.

Probeer als bestuur van jullie koor deze onderwerpen eens tegen het licht aan te houden en analyseer wat bij jullie koor het probleem is van de afname van leden. Natuurlijk kan het ook een combinatie zijn van deze verschillende factoren.

Hieronder zullen we wat tips en bespreekpunten aanleveren voor jullie bestuurders om te kijken of er wellicht een passende oplossing gevonden kan worden.

Allereerst moet er gekeken worden wat de doelgroep is van je koor en dan bedoelen we de leeftijdsgroep en gaat het over een mannen-vrouwen of is het een gemengd koor.

Laat het idee los dat er jongeren in je shantymoor bij moeten komen, dat is niet nodig. Kijk naar de leeftijdsopbouw van je koorleden en veel koren trekken vaak leden aan in hun eigen leeftijdsgroep of aan de onderkant van die leeftijdsgroep. Dat is prima. Dat kan ook een mooie doelgroep zijn voor aanwas van nieuwe leden.

Als je de keuze van je doelgroep hebt bepaald, kijk dan bijvoorbeeld naar : levensfase / behoeftes / benadering en hun motieven, zijn die: sociaal gericht / gaat het om de belevenis / zijn ze ambitieus / is gezelligheid een voorwaarde / is ontmoeting belangrijk.

Als je dit inzichtelijk heb gekregen ga je als bestuur eens kijken hoe je mensen kan enthousiasmeren voor het lidmaatschap van je koor en hoe bereik je deze mensen.

Denk eens aan de volgende punten :

- Open dagen voor je koor
- Ieder lid neemt 1 vriend(in) of kennis mee naar je repetitieavond (eventueel bij toerbeurt)
- Mond op mond reclame over de goede sfeer binnen het koor (attentiepunt)
- Goede website met speciale info voor geïnteresseerden als nieuw lid.
- Maak een project voor bepaalde mensen, ideeën hierover zijn er veel te vinden op Youtube.



Als je dan nieuwe mensen op je repetitieavond binnen krijgt denk dan aan :

- Hoe heten jullie ze welkom.
- Hoe laten jullie ze zich thuis voelen bij jullie koor.
- Het is verstandig om voor iedere gast een buddy aan te wijzen.
- Geen vaste stoelen voor gasten, maar de buddy laten bepalen of ze naast hem of haar kunnen gaan zitten.
- De buddy stelt de gast voor aan het bestuur en de leden (individueel) en zorgt bijvoorbeeld ook voor een drankje voor aanvang en in de pauze.
- Informeer de gast over het reilen en zeilen van het koor, stel een contactpersoon aan voor vragen van de gast en waar hij tegen aan loopt en wat van (kandidaat) leden verwacht wordt.

Hoe verder als er interesse is voor een mogelijk lidmaatschap van je koor:

- Wellicht een idee om ze mee te laten doen met het instuderen van 1 of 2 liedjes en gezamenlijk te oefenen en af te sluiten met gezamenlijk zingen, en ze daarna pas verder te laten besluiten om mogelijk lid te worden.
- Wellicht een idee een project voor beperkte duur, dat is wat vrijblijvend en legt niet zo snel een verplichting op.
- Ze te enthousiasmeren en uit te nodigen mee te gaan naar bijvoorbeeld een optreden om de leuke sfeer te proeven. Laat ze dan iets productiefs doen, bijvoorbeeld een beoordelingslijstje van jullie optreden invullen.
- Kijk ook naar de contributieprijzen dat een mogelijk struikelblok. Voor kandidaten kan er gedacht worden over een strippenkaart, een korting in de beginperiode, een deel lidmaatschap etc. etc.

Conclusie:

Wees als bestuur niet negatief over een afname van leden, maar kijk gezamenlijk naar mogelijkheden voor aanwas.

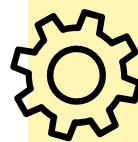
Positiviteit voel je in je koor, zorgt voor een goede sfeer en vertaalt zich altijd in interesse voor je koor.

Laten we met elkaar daar aan werken voor de periode na Corona en wees ervan overtuigd dat het bestuur van ShantyNederland daar graag in wil meedenken.

Met een hartelijke shantygroet

Kees Driesprong

(ShantyNederland)





Penningmeester van ShantyNederland – wat doet die man eigenlijk?

Even een opfrisser mijn naam is Frits van Kouwen Penningmeester vanaf de oprichting van ShantyNederland in 2001. Mijn voornaamste werkzaamheden zijn het voeren van de administratie in ons boekhoudpakket E-Boekhouden, het verzorgen van betalingen aan instanties zoals de BUMA, FEMU, onze korenbond KNN en het administratief verwerken van de jaarlijkse bijdragen van de leden ter zake van BUMA verplichtingen en waar van toepassing, door koren afgesloten verzekeringen via bemiddeling van ShantyNederland en tenslotte de jaarlijkse contributie-inning.

Als uw koor de jaarnota van ons ontvangt en u betaalt binnen de gestelde tijd van 14 dagen dan hoort u niets van mij. Geen nieuws is dan goed nieuws voor u maar niet altijd voor mij.

Want wij verwerken uw betaling geautomatiseerd en dus zonder kans op fouten door menselijk handelen. Dat het toch nog wel eens fout gaat komt doordat de koren:

- Verzuimen het factuurnummer en/of koornaam en koornummer te vermelden
- In hun eigen systeem als vaste component een oud factuurnummer hebben staan.
- Of zoals gemeld de uiterste betaaldatum overschrijden.

Ik besef terdege dat de functie van penningmeester in een vereniging dikwijls moet worden ingevuld door iemand die bij een ledenvergadering per ongeluk zijn hand heeft opgestoken en toch moet zorgen voor een zo goedmogelijke administratie.

Dus als je na dit epistel gelezen te hebben met vragen zit, schroom dan niet en stuur mij, penningmeester@shantynederland.org een mail en ik zoek contact met je.

Je kent de uitdrukking dat domme vragen niet bestaan?

Kan het niet wachten tot een mail, dan kan je mij beperkt bellen op 06 54 74 12 25, met uitzondering van maandag en het weekend.

SHANTYNEDERLAND is in 2026 overgestapt op “: Mollie payments”, Ideal / Wero incassosysteem. Daar is een testfase aan voorafgegaan, die toch behoorlijk wat invloed heeft gehad op het uitsturen van de nota's 2026 en ook de nodige aanpassingen hebben geveegd.

Het spijt het bestuur als u hiervan hinder hebt ondervonden. Wij vertrouwen erop dat het in 2027 zonder problemen zal verlopen. Je ziet, ook wij moeten onze knopen nog wel eens natellen.

Frits van Kouwen

150e SHANTYCAFE ROTTERDAM



21 Juni 2026 is er het 150e shantycafé in het Lichtschip aan de Leuvehaven in Rotterdam. Iedere 3 e zondag van de maand organiseert men daar het shantycafé. Alleen in september en december werd het nooit gedaan en wel om 2 redenen, in september was er altijd het Shantysfestival Rotterdam en in december met de feestdagen snel na de 3e zondag zijn veel mensen al druk met de voorbereiding van de feestdagen.

Omgerekend en met de stop van Corona is men begonnen met het shantycafé in 2009. En daarna **iedere** maand.

De oprichter ervan was Coen Klunne, ook de oprichter van Shantykoor Rotterdam en hij was actief betrokken bij de Stichting Shantysfestival Rotterdam als PR-man.

Daar bij de Stichting Shantysfestival Rotterdam is het ontstaan. Coen wilde meer publiek kennis laten maken met de diversiteit van shanties.

Nu zijn er 3 personen die de organisatie rondom het shantycafé doen, te weten: Cor Lieverts, Ton van Sonsbeek en ondergetekende.

Verder kunnen we nu al zeggen dat we een groepje hebben van haast vaste instrumentalisten, die met iedereen haast kunnen meespelen en er regelmatig zijn. Maar iedereen die ook die een muziekinstrument bespeelt is altijd van harte welkom. Het zingen van shanties kan met instrumenten, maar ook voor capella nummers is ruimte en gebeurt dus ook veel.

Maar wat maakt het Shantycafé in Rotterdam zo origineel:

Het Shantycafé Rotterdam is dus **NIET** opgezet voor koren die hele optredens verzorgen, en wordt ook niet door een koor georganiseerd, maar is er voor individuele zangers en instrumentalisten of voor enkele individuele mannen of vrouwen om wat shanties (met elkaar) te zingen.

De 3 organisatoren ter plaatse zorgen er alleen voor, dat iedere aanwezige die wat wil zingen eerlijk aan de beurt komt en niet dat enkele personen de hele middag aan bod komen.

Wat kan nog meer:

Deze middagen zijn bij uitstek geschikt om andere geïnteresseerden in de Shanties en andere water gerelateerde liederen te ontmoeten. Regelmatig zien we shanty vrienden uit het hele land. Heb je een leuke anekdote of een gedicht over de zeilvaart van weleer ook hier wordt met belangstelling naar geluisterd. Er zijn vaak mensen uit het bestuur van ShantyNederland. Bij hen kan je vragen stellen over shanties en over festivals.

Dus wil je een keer komen kijken of wat zingen of spelen, kom op een 3 e zondag in de maand naar: **Lichtschip V11 in de Wijnhaven t/o nr. 101 te Rotterdam. TOEGANG GRATIS. Aanvang 15 uur. Tot ongeveer 18 uur. Gezelligheid kent geen tijd.**

Kees Driesprong
(Vice Voorzitter ShantyNederland)